

TKL

Trajno kodranje las

Za izvajanje
modernejega
trajnega
kodranja so
potrebne

vsestranska
učenost,
spretnost
in praksa
frizerja.

Kazalo

Načini kodranja las	1, 2, 3
Namen trajnega kodranja las - TKL	4
Vrste TKL	5, 6
Frizerska oprema pri TKL	7, 8
Tehnika izdelave TKL	9, 10, 11, 12, 13, 14
Začnimo	15
Tehnike navijanja pri TKL	16
Nanašanje preparata za kodranje	17, 18
Spiranje preparata za kodranje	19
Fiksiranje las	20
Nega po TKL	21
Moderne tehnike navijanja	22, 23, 24, 25, 26, 27
Volumensko trajno kodranje las	28

WWW.PAVICEVIC.SI

Napisala in uredila:

Ema Pavičević

Načini kodranja las

Lase lahko kodramo na tri načine:

- s toploto,
- vodno ondulacijo,
- kemijskimi sredstvi (trajno kodranje las - TKL).

Kodranje las s toploto izvajamo na suhih laseh s ščetko in električnimi aparati, kot so: sušilnik, figaro ter likalnik z nastavki. S sušenjem kodre oblikujemo in hkrati iz las postopoma odstranjujemo vlago, ki jo vpijajo, kar pomeni, da so lasje higroskopični - vpijajo vlago.

Ker je kodranje las s toploto fizikalni proces, ga uporabljamo občasno, da lasje ne postanejo porozni. Pričeska ohrani obliko do prvega stika z vlago.

FIGARO

Načini kodranja las

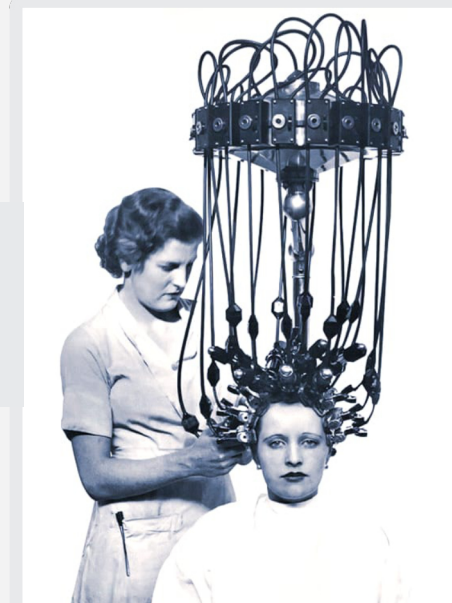
Kodranje las z vodno ondulacijo pričnemo s pomočjo vode, ki v lasnem keratinu razcepi vodikove in razrahlja solne vezi, nakar lasje nabreknejo; nemudoma jih navijemo na navijalke, šestice... Pri sušenju se razrahljane vodikove in solne vezi znova povežejo, zato lasje obdržijo svojo novonastalo obliko do naslednjega umivanja. **Ondulacija:** onde, franc. - val, koder; ondulation, franc. - kodranje.

Kodranje las s kemijskimi sredstvi (trajno kodranje las - TKL)

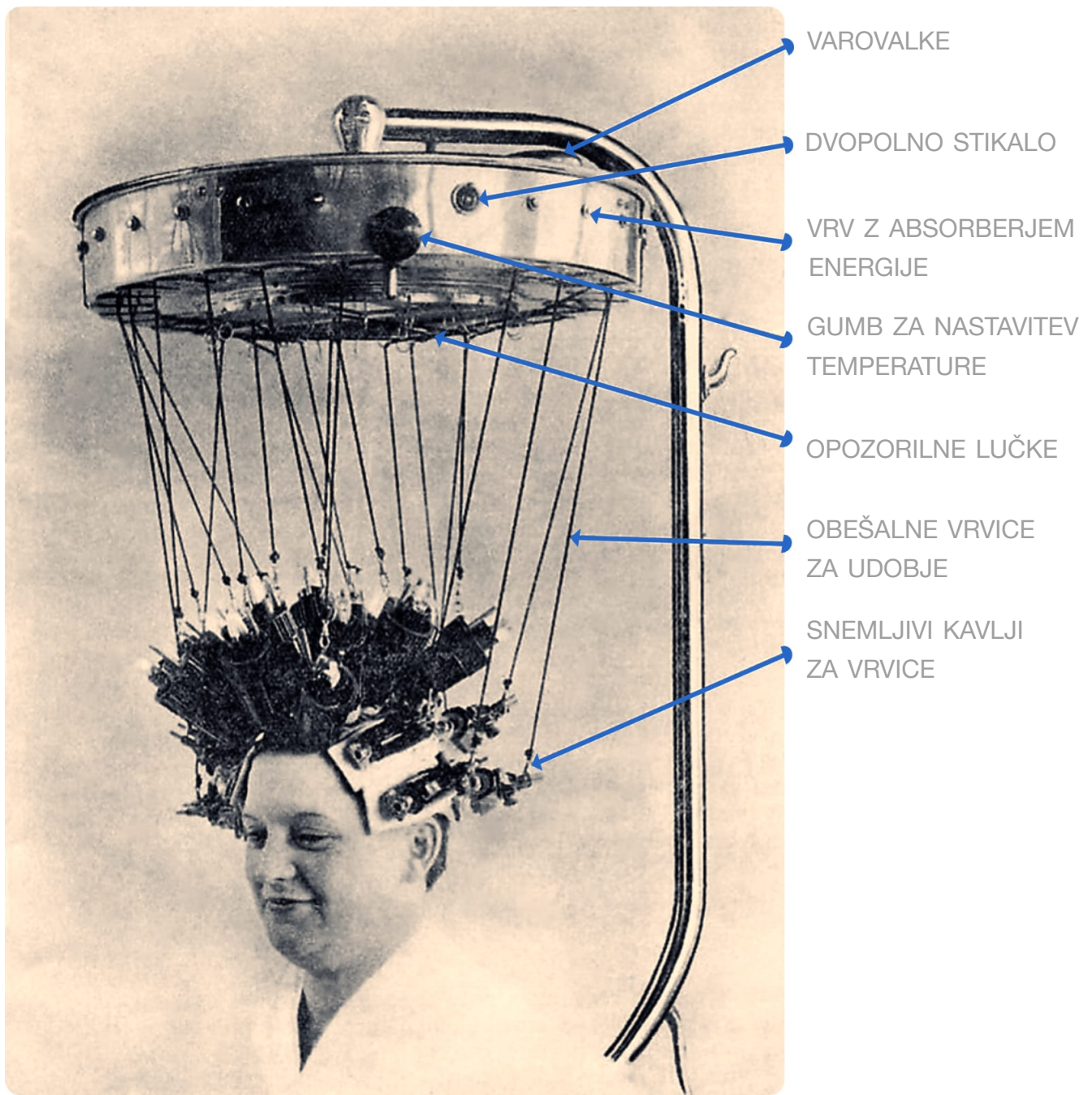
- **Vroče kodranje na odrezanih laseh:** odrezane in na pramene las navite navijalke kuhamo v alkalni raztopini, da dobimo trajno kodraste pramene. Lasničarji postopek uporabljajo za izdelavo valovitih lasulj, čopov in pramenov za podaljševanje las.
- **Vroče kodranje las na lasišču:** na dobro zaščitenem lasišču z alkalnimi raztopinami, navijalkami in grelci na električni tok, ustvarimo čvrste trajne kodre krepastega videza. To je bila prva oblika trajnega kodranja las, ki se ne uporablja več. Lasje so ostali skodrani do enega leta.

APARAT IN PRIBOR
ZA VROČE
KODRANJE LAS
V 1930ih

Načini kodranja las

- **Hladno kodranje las:** pri hladnem trajnem kodranju oblikujemo kodre s pomočjo različnih preparatov - brez ogrevanja.

Pri vseh postopkih TKL so kodri posledica v laseh spremenjenih kemijskih vezi. Tako nastali kodri so odporni na vodo in vlago dlje časa.

Namen TKL

TKL predstavlja potrebo po preoblikovanju ravnih las v kodraste in obratno. Tako vplivamo na videz in obstojnost pričeske, ki odgovarja zahtevam mode določenega časa.

Namen TKL ni samo poudariti kodravost ali valovitost las, temveč tudi doseganje učinkov kot so:

- privzdignjenost las od lasišča (pri mastnih laseh),
- povečanje volumna pričeske (pri tankih laseh),
- oblikovanje obstojnejše frizure do naslednjega umivanja las.

Pri **trajnem ravnanju** naravno kodraste lase navijemo na debele navijalke ali jih enostavno gladimo z glavnikom. Uporabljamo iste preparate kot pri TKL.

Vrste TKL

Glede na način dela, uporabo profesionalnih preparatov in obliko pričeske, razlikujemo dve osnovni vrsti TKL:

- **klasično TKL,**
- **moderno TKL.**

Klasično trajno kodranje las

Cilj klasičnega TKL je močna kodravost in oblikovanje obstojne pričeske. Da to dosežemo, morajo biti lasje zdravi, nepoškodovani in predhodno kemijsko neobdelani, saj bomo pri prvem delu postopka uporabili močnejšo koncentracijo preparata za TKL. Za nastanek čvrstih kodrov morajo biti navijalke tanjše. Pred navijanjem je obvezna omočitev pramenov s preparatom. Včasih so izjema kratki lasje.

Vrstni red navijanja: z delom vedno začnemo na zatilju in končamo na sprednjem, čelnem delu glave. Čas delovanja preparata je daljši, da lahko popolnoma opravi svojo nalogo. Po končanem kemijskem procesu oblikujemo lase z vodno ondulacijo ali jih naravno posušimo.

Moderno trajno kodranje las

Moderno TKL nam omogoča več načinov doseganja kodravosti in je pogosto osnova sodobne pričeske, saj dajejo naravno posušeni lasje stranki mladosten in vihrav videz, medtem ko klasično TKL ponavadi ustvari staromodni videz. Cilj modernega TKL niso vselej čvrsti kodri,

Vrste TKL

temveč skodrani lasje v različnih stopnjah čvrstosti - od raznih valov do čvrsto oblikovanih spiralnih kodrov.

Ni potrebno kodrati vseh las. Včasih kodre oblikujemo samo na določenih delih lasišča. Pomembno je omeniti, da nam prameni in barvani ali beljeni lasje lahko služijo kot podlaga trajni preparaciji, kar pri klasičnem TKL ni možno.

Pri modernem TKL uporabljamo razne velikosti in oblike navijalk ter različne preparate - odvisno od poškodovanosti las in želenega učinka. Po končanem kemijskem procesu lase posušimo s sušili in po potrebi oblikujemo s številnimi pomagali ter utrjevalci.

Frizerska oprema pri TKL

Za strokovno in kvalitetno izvedbo TKL poleg preparatov potrebujemo tudi zaščitna sredstva, pribor in v določenih primerih aparate za pospešitev kemijskega procesa TKL.

Zaščitna sredstva

Pri delu s kemijskimi preparati moramo skrbeti, da le-ti ne pridejo v stik s kožo stranke in frizerja. Zato uporabljamo naslednja zaščitna sredstva:

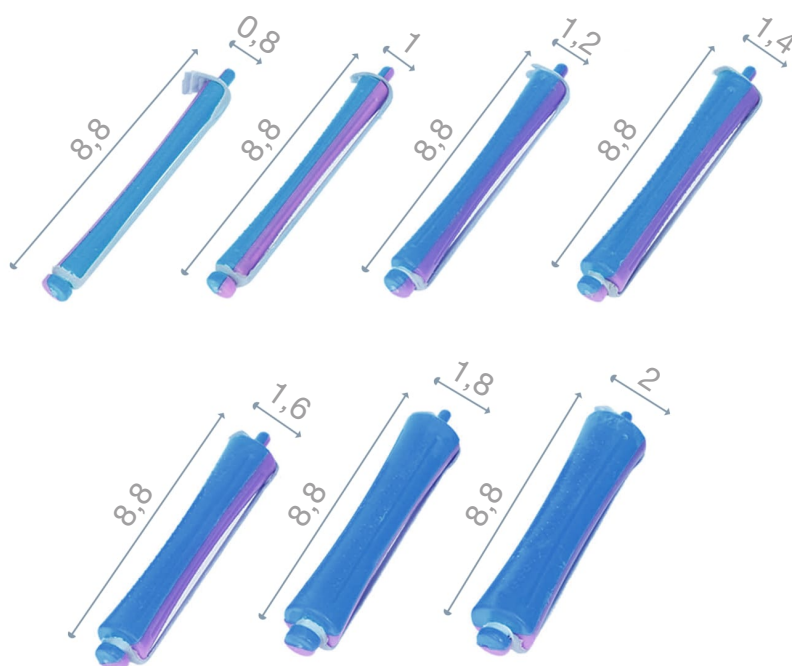
- zaščitni trak in brisačo za zaščito vratu;
- plastificirano ogrinjalo za zaščito oblačil;
- samolepilni trak za zaščito strankine kože ob lasišču; kadar ga nimamo, lahko kožo namažemo s kremo (emulzija V/O) in uporabimo trakove vate;
- plastične rokavice za zaščito frizerjevih rok ali izberemo preparate in tehniko dela, pri kateri so roke manj v stiku s preparati.

Pribor med delom TKL

Za pripravo preparatov in med delom potrebujemo: navijalke za lase, skodelice, gobice, aplikatorje, merilne valje (menzure), ščipalke, glavnike, kapo za pokrivanje navitih las...

- **Navijalke** za lase so raznih oblik, velikosti, debelin in omogočajo najrazličnejše oblike kodrov. Navite lase pripenjamo na navijalke z gubicami, iglicami ali na kakšen drugačen način.

Frizerska oprema pri TKL

MERE NAVIJALK
SO V CM

- **Skodelice** za pripravo lasnih preparatov so plastične; pri njihovem nanašanju uporabljamo gobice.
- **Aplikatorji** služijo za pripravo in nanos preparatov; še posebej so primerni za omočitev las s preparati za trajno kodranje, da frizerjeve roke ne pridejo v stik s kemikalijami.
- **Merilni valj** uporabljamo za merjenje količine preparatov in njihovo redčenje.
- **Glavnik s konico** za oddeljevanje pramenov mora biti plastičen.
- **Plastična kapa** je namenjena prekrivanju navitih in s preparatom omočenih las, da dobimo toploto, potrebno za razvoj kemijskega procesa TKL.
- **Zaščitni papirčki** iz poroznega materiala se uporabljajo za zaščito občutljivih, poškodovanih lasnih konic; z njihovo pomočjo enostavneje navijamo krajše pramene, ker jih podaljšajo, izravnavajo in nam med drugim omogočajo hitrejše navijanje.
- **Anatomsko zaščitna posoda:** v njej se zbirajo odvečne količine preparatov, ki kapljajo po omočitvi; omogoča nam temeljito zaščito strankinega vratu, oblačil, brisače in ogrinjala.

Tehnika izdelave TKL

Delo temelji na treh osnovnih fazah:

1. pripravljalna dela frizerja,
2. razvijanje kodrov na laseh,
3. fiksiranje kodraste oblike las.

Pripravljalna dela so:

1. testiranje občutljivosti kože,
2. analiza las,
3. izbira preparatov in tehnike dela,
4. priprava preparatov (receptura, navodila),
5. umivanje las,
6. striženje las,
7. zaščita stranke in oddeljevanje las.

Testiranje občutljivosti kože:

če sumimo, da morda obstaja alergičnost, testiranje opravimo na notranji strani podlakti ali na koži za ušesom. S kosmičem vate, namočenim v preparatu za TKL, kožo podrgnemo, pustimo delovati 15 min in nato speremo. Po 24 urah vidimo rezultat. V primeru pordečitve kože se TKL ne priporoča.

Pri analizi las ocenimo:

- kakovost las,
- poškodovanost las,
- dolžino las.

Tehnika izdelave TKL

Po kakovosti so lasje lahko:

- tanki - nežne strukture,
- mehki in občutljivi,
- srednje debeline,
- debeli in trdi,
- naravno mastni ali suhi.

Poškodovanost las določamo glede na to,

- do katere stopnje so poškodovani (porozni),
- ali so poškodovane samo konice,
- ali so lasje po dolžini različne strukture,
- ali so lasje samo na določenih delih poškodovani (predhodno trajno kodrani, barvani ali beljeni),
- s katerimi preparati so bili lasje obdelani.

Dolžina las:

- kratki,
- srednje dolgi,
- dolgi.

Izbira preparatov in tehnike dela:

analiziranje las in lasišča, zelena kodravost in oblika pričeske nas vodijo pri izbiranju preparatov in določitvi primerne tehnike dela.

Klasično TKL bomo izvajali na zdravih, debelih laseh. Omočili jih bomo z močnejšo koncentracijo preparata za 1. del TKL in sicer po pramenih pred navijanjem.

Tehnika izdelave TKL

Moderno TKL bomo izvajali na laseh srednje, nežne strukture. Vrstni red omočitve s preparatom in navijanja las bo odvisen od dolžine las.

Pri poškodovanih laseh obvezno uporabimo preparat strukturant in nato preparat za 1. del TKL nižje koncentracije, s katerim bomo lase po navijanju omočili. Preparati strukturanti so namenjeni izenačevanju strukture delno poškodovanih las (prameni, konice pri večkrat pobarvanih laseh). Z njimi upočasnimo delovanje 1. preparata za TKL in lase zaščitimo.

Naravno mastne lase težje kodramo, zato uporabimo preparat močnejše koncentracije. Stranka dobi po opravljenem TKL občutek, da se lasje manj mastijo (kodravost dvigne lase od lasišča...).

Za suhe lase vedno izberemo nežen, negovalen preparat, da jih dodatno ne izsušimo.

Priprava preparatov (receptura, navodila)

Danes lahko na tržišču kupimo preparate za vsako vrsto las: normalne, zdrave, barvane, svetlene z barvo, beljene, lase s prameni... Pomembno je, da izberemo proizvajalca in proizvod, ki bo odgovarjal strankinim lasem. To je izredno pomembna ter ponavadi daleč najtežja naloga frizerja.

Priporočljivo je uporabljati preparate negovalnih skupin: **soft, care...**

Potrebovali bomo:

- 60 - 80 ml preparata za kodranje,

Tehnika izdelave TKL

- 80 - 100 ml preparata za fiksiranje,
- 25 - 30 ml preparata strukturanta.

Za primer so predstavljeni naključno izbrani proizvajalci. V salonih boste spoznali še mnoge druge.

Keune Keratin Curl

Goldwell Evolution Neutral Wave

Tehnika izdelave TKL

Goldwell TOPform Biocurl

Subrina Professional

Prelotion

Lotion Damaged

Lotion Normal

Lotion Standard

Lotion Forte

Fix 1+1

Tehnika izdelave TKL

Vsak proizvajalec ima tri skupine preparatov za TKL. S pravilno analizo las izberemo skupino, ki bo odgovarjala zastavljenemu cilju.

Navodila vedno pozorno preberemo in se po možnosti udeležujemo predstavitev novih proizvodov različnih proizvajalcev. Tako učinkovito nadgrajujemo svoje znanje.

Strokovno podkovan frizer se bo znal pravilno odločiti med proizvajalci in njihovimi proizvodi. Trgovski potniki ter posredniki ga bodo težko zavedli s prijaznim besedičenjem, reklamo in razlikami v cenah, ki so običajno tako majhne, da niso omembe vredne.

Začnimo

1. Umivanje las

Lase vsakič umijemo pred TK. Uporabimo blag šampon, da lase in lasišče ne razmastimo, saj mastni sloj na lasišču deluje kot zaščita. Šamponiramo le enkrat. Po umivanju z brisačo popivnamo odvečno vodo.

Pri laseh s strukturnimi poškodbami uporabimo regeneratorski in ga speremo. Kasneje pred postopkom TKL nanesemo tudi strukturant.

Če uporabimo preparate negovalnih skupin (care perm, soft), po umivanju las regeneratorski ni vedno potreben.

2. Striženje las

Najprej načrtujemo obliko frizure, zato lase vedno strižemo pred postopkom kodranja. Paž ali enako dolgi lasje ponavadi niso primerni za kodranje, saj se kodraste konice pri česanju vzdolžajo.

3. Zaščita stranke, osnovno razdeljevanje

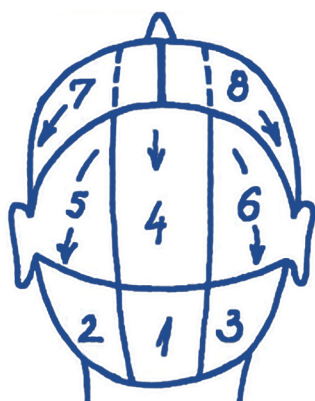
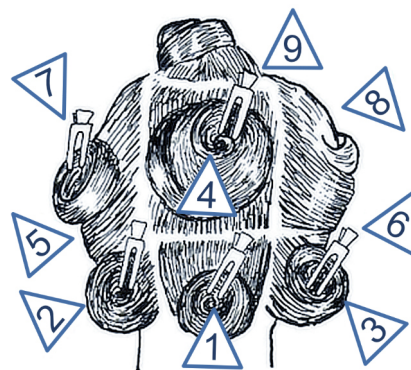
Po striženju stranko pripravimo za kemijski postopek. Kožo na robu lasišča zaščitimo s **kremo** in **zaščitnim trakom**, telo pa z **brisačo** ter **plastičnim ogrinjalom**.

Tehnike navijanja pri TKL

Klasična tehnika navijanja

Pri klasični tehniki navijamo lase po določenem vrstnem redu, v določeni smeri ne glede na obliko končne frizure.

Razdeljevanje las na devet delov za klasično TKL:

Če želimo na sprednjem delu glave narediti prečo, razdelimo lase na osem delov. Sprednji del navijemo glede na prečo: levo, desno, po sredini.

Pri navijanju moramo gumice (elastike) pritrdjevati tako, da ne pritiskajo na začetni del pramena las na navijalki. Paziti moramo, da jih ne zavijamo. Na koncu navijanja je priporočljivo gumice podložiti s ploščicami ali plastičnimi iglicami in s tem preprečiti nastanek njihovih nezaželenih sledi.

Nanašanje preparata za kodranje

Izberemo lahko naslednje metode

Direktna metoda

Direktna metoda je primerna, kadar moramo pramene las prepojit s preparatom, preden jih navijemo na navijalke. To pride v poštev predvsem pri klasičnem TKL in pri več kot 20 cm dolgih laseh. Sprva lase točno razdelimo na posamezne razdelke, nakar jih omočimo in navijemo. Zatem s kosmičem

vate še enkrat omočimo vsako navijalko. Začnemo na zadnjem delu glave.

Pred navijanjem rob lasišča zaščitimo s kremo in trakovi vate. Pri prekrivanju s plastično kapo, vato odstranimo, da ne bi prišlo do vnetja kože. Delamo s plastičnimi rokavicami.

Indirektna metoda

Pri indirektni metodi nanašamo preparat z aplikatorjem, ki se nahaja v plastenki s posebnim nastavkom za nanašanje. Na že navitih laseh opravimo nanos enakomerno in sistematično. Začnemo na zatilju. Vsaka navijalka mora biti dobro prepojena. Pred nanosom preparata, kožo ob robovih lasišča namažemo s kremo in obložimo s trakovi vate.

Če preparat med delom steče na kožo, ga moramo popivnati z vato.

Nanašanje preparata za kodranje

Sredstvo za TKL v obliki pene

nanašamo na lase z ročnimi aplikatorji, kot razpršilo ali z električnimi kompresorji. Dobimo trdo peno, ki mora prekriti vse navite predele las. Plastične kape ne potrebujemo.

Čas delovanja preparata za kodranje

V navodilih, ki so priložena proizvodom, je naveden orientacijski čas delovanja. Stopnjo preoblikovanja sproti nadziramo, tako da po petih minutah odvijemo navijalko do $\frac{2}{3}$ in opazujemo upognjenost las oz. plastičnost. Glede na stanje lahko čas delovanja podaljšamo. Pri predolgem delovanju preparata obstaja nevarnost, da lasje postanejo krepasti.

Spiranje preparata za kodranje

Čas delovanja je odvisen od: vrste preparata, strukture las, temperature, okolja in časa preoblikovanja (kontrole).

Čas delovanja lahko skrajšamo za polovico, če uporabimo **toplotne sevalnike**: klimazon, savno, sušilno kapo. Pri laseh s poškodovano strukturo ne uporabljamo dodatnih virov toplote.

Ko ugotovimo, da so lasje dovolj kodrasti, preparat temeljito speremo. Voda naj bo dovolj topla, da s hitrim ogrevanjem las utrdimo kodre. Spirati moramo enakomerno po celotnem lasišču - okvirno pet minut. Temeljito spiranje omogoča boljše fiksiranje. Kasneje z las odstranimo odvečno vodo. Pomagamo si z brisačo.

Fiksiranje las

Preparat za fiksiranje mora biti prilagojen preparatu za trajno kodranje. Način nanašanja je odvisen od vrste preparata za fiksiranje:

- sredstvo pripravljeno za takojšnjo uporabo nanašamo neposredno iz dozirne plastenke (aplikatorja);
- sredstvo v obliki pene enakomerno nanesemo na navite lase;
- peneča sredstva za fiksiranje (1+1 redčimo s toplo vodo) pripravimo v skodelici in razporejamo po navitih laseh s posebno gobico za nanašanje. S stiskanjem gobice ob navijalke, tvorimo peno.

Pri fiksiranju preparat za fiksiranje najprej nanesemo na navite lase. Nato po določenem času (10 min - navodila proizvajalca) navijalke odstranimo in preostanek fiksirja nanesemo na odvite lase, ki jih potiskamo proti lasišču, da kodrov ne ravnamo. Fiksir pustimo delovati še 5 min. Na koncu ga temeljito speremo.

Nega po TKL

Postopek trajnega kodranja zaključujemo s posebnimi preparati za nego. Z njimi nevtraliziramo preostanke kemijskih snovi v laseh, olajšamo česanje in pospešujemo utrjevanje keratina. Uporabljamo preparate za regeneracijo, ki jih razporedimo po laseh in nato skrbno speremo.

Po TKL nikoli ne delamo obloge za lase, ker bi poškodovali kodre.

Nasvet

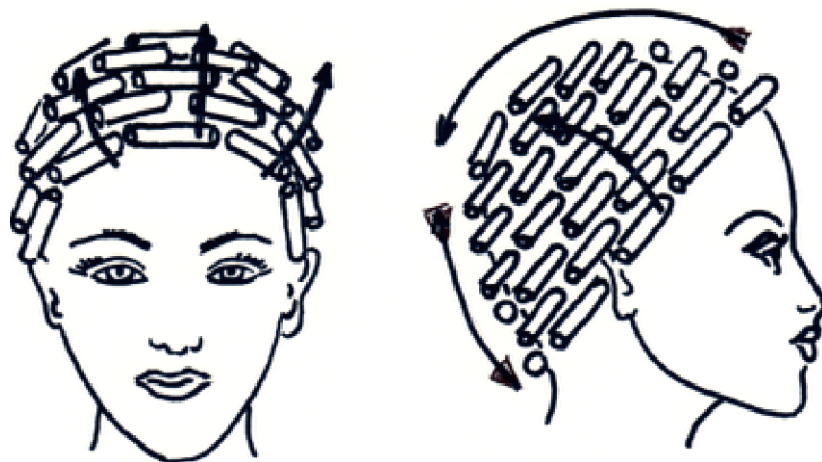
Stranki vedno svetujemo, kako neguje lase doma. Uporablja naj šampon in regenerator za kodraste lase. Če se pojavi izsušeno frlenje, kroti svoje lase z negovalnimi sredstvi v spreju, ki se ne spirajo. Samo pri negovanih in zdravih laseh so kodri lepi. S sodobnimi preparati to dosežemo.

Keune Care Line

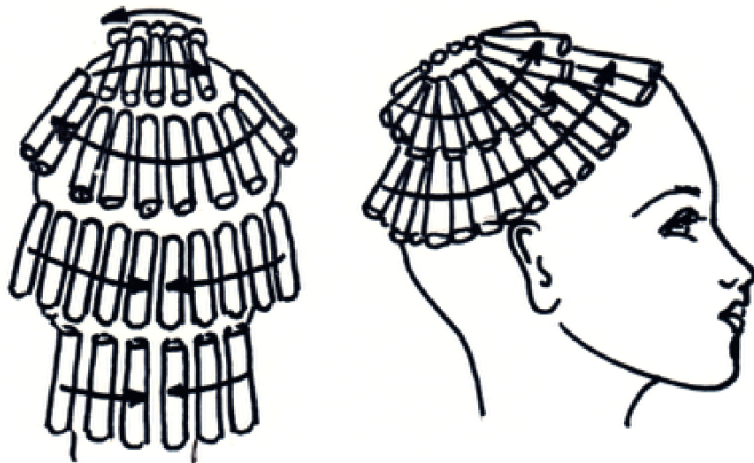

Moderne tehnike navijanja

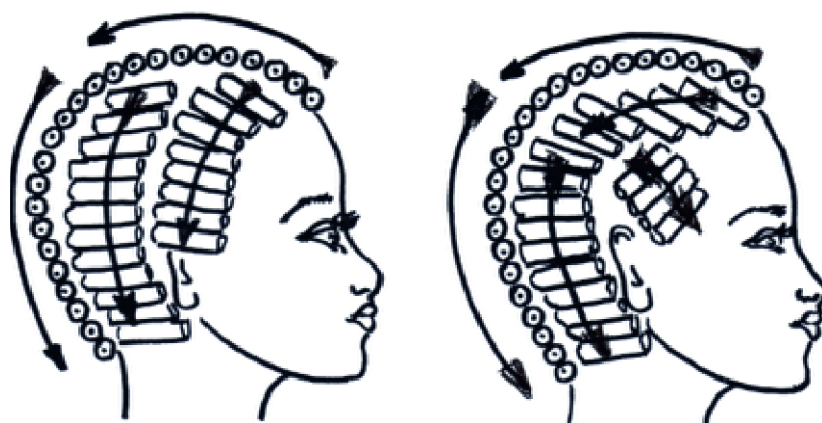
Za **moderno trajno kodranje** lase navijemo v obliki zelene frizure. Predhodno oddeljevanje na debelejšje pramene po celotnem lasišču ni potrebno. Za hitrejšje navijanje in natančnost pri delu lase oddeljujemo glede na širino izbranih navijalk: spiralna tehnika, cik-cak, diagonalna, krožna, piramidasta...

CIK CAK
NAVIJANJE

KROŽNO
NAVIJANJE

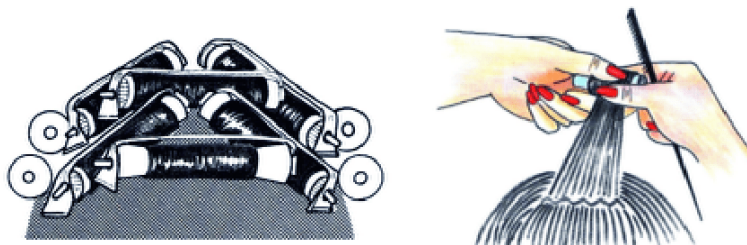

KLASIČNO
NAVIJANJE

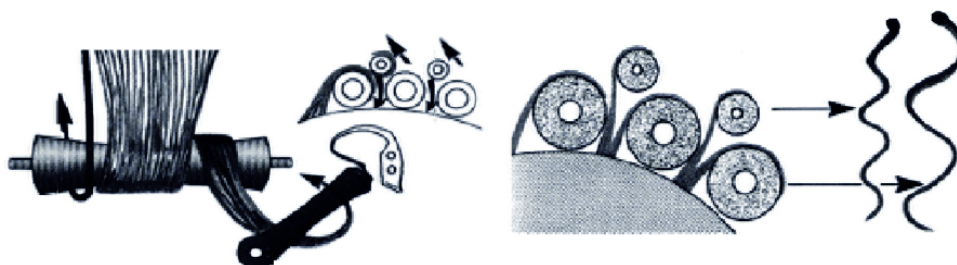
DIAGONALNO
NAVIJANJE

Moderne tehnike navijanja

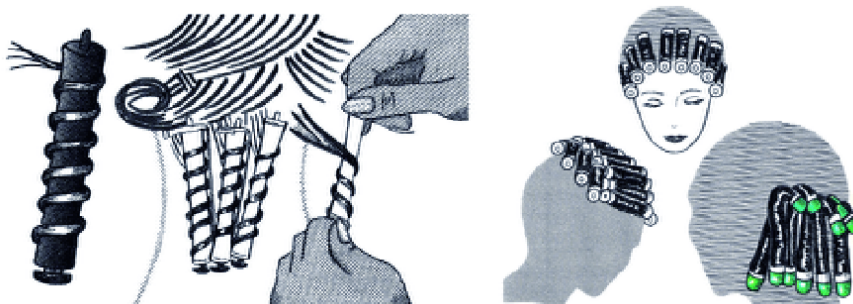
Kot smo že omenili, za moderno trajno kodranje navijemo lase v obliki frizure. Za hitrejše navijanje in natančnost pri delu lase oddeljujemo glede na širino izbranih navijalk.

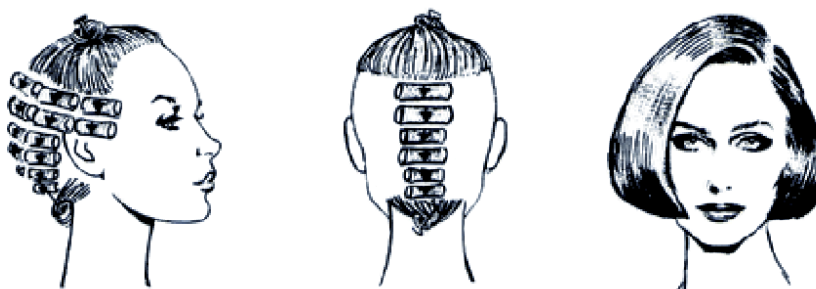
CIK CAK RAZPOREDITEV NAVIJALK IN ODDELITEV PRAMENA - SLEDI NAVIJANJA SO MANJ VIDNE

NAVIJANJE NA DVE NAVIJALKI

SPIRALNO NAVIJANJE NA RAZLIČNE NAVIJALKE

NAVIJANJE ZA VEČJI VOLUMEN LAS NA IZBRANEM DELU LASIŠČA

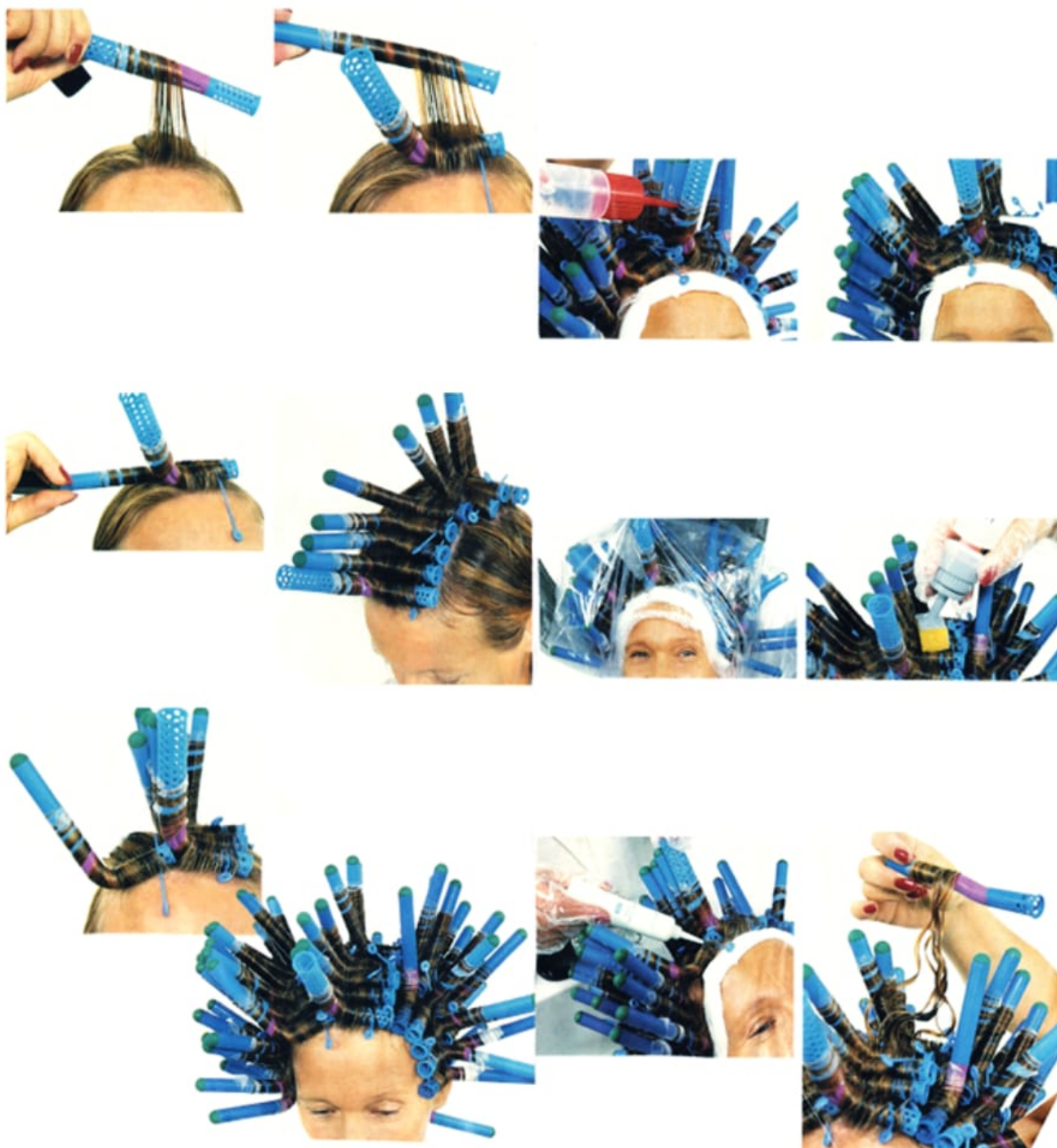
Moderne tehnike navijanja

Spodaj prikazani način navijanja je primeren za **trajno kodranje izrastka** pri že prepariranih laseh. Nekoč smo ga izvajali z dvema navijalkama.

Moderne tehnike navijanja

Nadaljevanje postopka trajnega kodranja izrastka las s prejšnje strani:

Za izvajanje
modernega trajnega kodranja
so potrebne vsestranska učenost,
spretnost in dolgoletna ustaljena praksa frizerja.

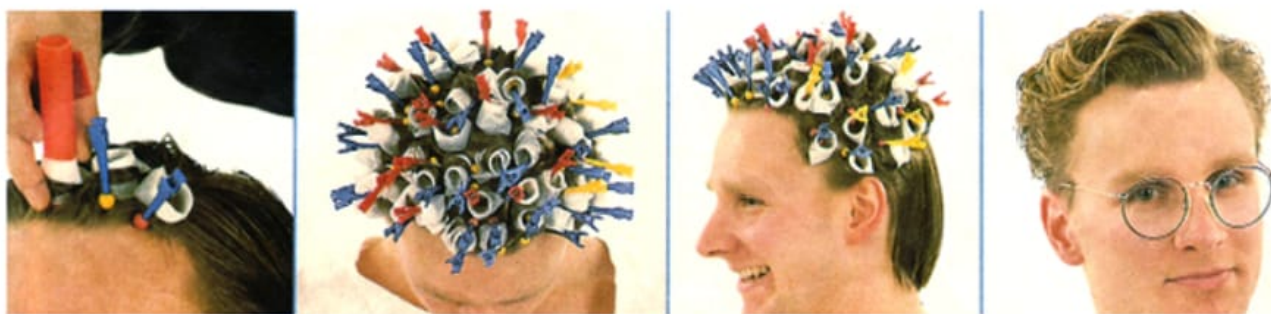
Moderne tehnike navijanja

Primer tehnike navijanja šestic pri trajnem kodranju dolgih las. Dobimo spiralne kodre naravnega videza. Za pripenjanje šestic, uporabljamo izključno plastične ščipalke.

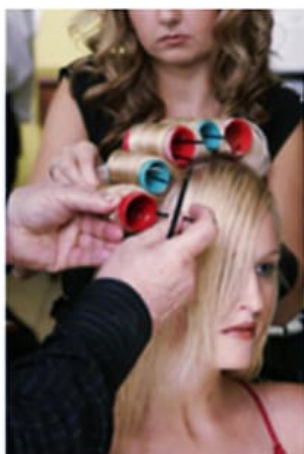
Moderne tehnike navijanja

Na slikah je predstavljeno oblikovanje trajnih kodrov na krajših laseh s šesticami. Neželene posledice trajnega kodranja na laseh niso vidne.

Volumensko trajno kodranje las

Z velikimi navijalkami in negovalnimi preparati za TKL **ustvarimo rahle, velike kodre**, ki so idealni za oblikovanje frizure z naravnim sušenjem.

Víri

Frizerstvo Strokovna enciklopedija

PRAKTIČNI POUK

WWW.PAVICEVIC.SI

Napisala in uredila:

Ema Pavičevič